

Plan for indsats mod radikalisering i Norddjurs Kommune.

”Forebyggelse af radikalisering og ekstremisme i Norddjurs kommune”

Indledning

Indsatsen mod radikalisering i Danmark er startet i 2015 med det formål at forebygge radikalisering af børn, unge og voksne flygtninge, indvandrere, etnisk danskere – såvel politisk som religiøst - og derved fremme tryghed og trivsel.

Dette falder fint i tråd med SSP indsatsen i Norddjurs Kommune, der netop arbejder med at skabe tryghed og trivsel generelt i arbejdet med at forebygge kriminalitet og misbrug. Derfor foreslås tiltaget også organisatorisk placeret i SSP lokalrådet.

Definitioner og begrebsafklaringer

Radikalisering forstås som:

- En proces der fører til, at en person i stigende grad accepterer anvendelsen af voldelige eller andre ulovlige midler for at opnå bestemte politiske eller religiøse mål.
- Risikoadfærd i forhold til andre (tryghed) og egen person (trivsel).

Voldelig ekstremisme forstås som:

- Anvendelsen af voldelige eller andre ulovlige midler for at opnå bestemte politiske eller religiøse mål. Radikalisering ses som et fænomen, der kan optræde i ekstremistiske politiske og religiøse miljøer.

Diskrimination anses som en betydende del af vækstgrundlaget for radikalisering. Der tages derfor i indsatsen, for så vidt angår vækstgrundlaget, afsæt i:

- At oplevelse af diskrimination og manglende oplevelse af medborgerskab er en af flere faktorer, der kan føre til radikalisering.
- At forebyggelse af radikalisering i Norddjurs Kommune også omfatter en aktiv indsats mod diskrimination.

Radikalisering er en risikofaktor på linje med eksempelvis skolefravær, misbrug eller kriminalitet. De enkelte tiltag udvikles derfor med udgangspunkt i forebyggelsestrekantens tre indsætter: Generelle, specifikke og individorienterede indsætter.

Indsatsen hviler værdimæssigt på Norddjurs Kommunes integrationspolitik, hvor der er fokus på aktivt medborgerskab hvilket vil sige, at borgerne har medansvar og er en del af løsningen. Indsatsen følger dermed visionen fra Norddjurs Kommunes integrationspolitik:

”At flygtninge, indvandrere, etnisk danskere hurtigst muligt bliver selvforsørgende og opnår et velfungerende familieliv”.

Beskrivelse af indsatsen

Indsatsen er et samarbejde mellem Østjyllands Politi og Norddjurs Kommune, der gennemføres som en specialisering, af den eksisterende kriminalpræventive indsats, hvor de samme regler for udveksling af oplysninger gælder. Specialiseringen består i håndtering af og navigering i feltet mellem den grundlovssikrede ret til lovlig politisk og religiøs aktivisme og risiko for overtrædelse af Straffelovens § 114 ("Terrorparagraffen").

Mål og delmål

Strategien er at anskue radikalisering på samme måde som øvrigt kriminalitetsforebyggende arbejde, der kræver en generel, en specifik og en individuel indsats.

Der arbejdes løbende med fire centrale delmål/indsatser:

- Planlægning og udførelse af en koordineret forebyggelse af radikalisering.
- Vejledning og rådgivning om radikalisering.
- Afdækning af radikalisering i grupper eller hos enkeltpersoner.
- Håndtering af enkeltsager vedrørende radikaliseringstruede personer

Organisering

Indsatsen er iværksat og styres overordnet af SSP lokalrådet i Norddjurs Kommune.

Indsatsens daglige drift udføres af en arbejdsgruppe, der består af:

- Anders Jørgensen, myndigheds- og visitationsenheden tlf. 89591862, mail: aj@norddjurs.dk
- Keld Kristensen, UngNorddjurs, tlf. 20252838, mail: kk@ungnorddjurs.dk
- Peter B. Lyng, UngNorddjurs, tlf. 21736018, mail: pbl@ungnorddjurs.dk
- Kent Soelberg, Østjyllands politi, tlf. 41370954, mail: kso001@politi.dk

Enhver henvendelse vedr. en bekymring for en person skal rettes til arbejdsgruppen, der i første omgang vil behandle henvendelsen efter Retsplejelovens § 115 og derfra tage stilling til det videre forløb. Hvis der skal arbejdes videre med henvendelsen vil Infohuset blive inddraget.

Arbejdsgruppen arbejder desuden tæt sammen med alle samarbejdsparter, bl.a. skoler, UU og forældre for at løse opgaven. Desuden kan Infohus netværket i Østjylland, samt nationalt center for forebyggelse af ekstremisme (NFCE) benyttes til yderligere sparring.

Kendskabet til indsatsen skal udbredes igennem SSP lokalrådet og Infohuset, hvor de enkelte deltagere gør deres personale opmærksom på, at de skal henvende sig til arbejdsgruppen, hvis de står med en bekymring om begyndende radikalisering. Det hvad enten det drejer sig om et barn, en ung eller en voksen, eller det drejer sig om en konkret sag uanset om der er tale om en flygtning, en indvandrer eller en etnisk dansker.

Infohus Norddjurs

Siden august 2020 er der oprettet Infohus i hver kommune. Infohus Norddjurs består af de fire personer i arbejdsgruppen, samt repræsentanter fra følgende områder:

- Arbejdsmarkedsområdet, f.eks. løsladelseskoordinatoren og en repræsentant fra Integrationsområdet
- PSP samarbejdet, 1-2 repræsentanter herfra, f.eks. souschefen på socialområdet og den lokale politileder fra Østjyllands politi, afd. Grenaa.

Arbejdsgruppen fungerer som tovholder for Infohus Norddjurs.

Infohusets medlemmer mødes, ud over ved de akutte møder, 2 gange om året. Indholdet på disse møder vil være deling af ny viden, afprøvning af vurderingsværktøjet, gennemgang af sagsforløbet ved bekymringer samt øvrige opmærksomhedspunkter.

Der kan deltage relevante parter i møderne ad hoc.

Desuden henvises til Samarbejdsmodellen for infohuse, August 2020.

Delmål/Indsatser

Det kræver viden at kunne spotte eller identificere radikaliserings. Desuden kræver det særlige kompetencer at kunne gennemføre en forebyggende indsats. Arbejdsfeltet ligger mellem på den ene side de grundlovssikrede rettigheder om ytringsfrihed og politisk og religiøs aktivisme, og på den anden side overtrædelser af Straffelovens § 114 (terrorparagraffen) samt andre politisk eller religiøst motiverede kriminelle handlinger.

Det udmønter sig i 4 centrale indsatser:

A. Planlægning og udførelse af en koordineret forebyggelse af radikalisering:

- Infohus Norddjurs er etableret i efteråret 2020 og arbejdsgruppen benytter infohuset til den overordnede koordinering af indsatsen.
- Norddjurs Kommune benytter desuden Infohuset v/ Østjyllands Politi i Aarhus, eller hele det Østjyske Infohus netværk til at søge yderligere råd og vejledning i forhold til forebyggende tiltag.
- Norddjurs Kommune betragter forebyggelse af radikalisering som en del af den generelle forebyggelse i forhold til at skabe tryghed og trivsel blandt alle børn og unge i kommunen.
- En arbejdsgruppe er nedsat til at håndtere de indsatser, der findes nødvendige.

B. Vejledning og rådgivning om radikalisering:

- Der henvises til Infohuset i Aarhus for yderligere råd og vejledning, samt til hotlinen på tlf. 41749090.
- Der vil ske en opkvalificering og udbredelse af viden om radikalisering og forebyggelse heraf til institutioner, medarbejdere m.fl., der underviser/arbejder med større børn og unge i det omfang, det vurderes at være nødvendigt.
- Infohus Norddjurs sørger for hele tiden at være opkvalificeret i forhold til indsatsen.

C. Afdækning af radikalisering i grupper eller hos enkeltpersoner

- Ved henvendelser om bekymring for radikalisering til arbejdsgruppen vil det blive undersøgt, hvorvidt der er tale om radikalisering, og hvordan det i givet fald kommer til udtryk.
- I tilfælde med radikalisering vil arbejdsgruppen indkalde Infohus Norddjurs for yderligere råd og vejledning, samt evt. benytte Infohuset i Aarhus.
- I tilfælde hvor arbejdsgruppen vurderer, at der mere er behov for en generel social indsats, vil Infohuset ikke blive kontaktet i første omgang, men derimod vil de fagområder der er relevante blive inddraget.

D. Håndtering af enkeltsager om radikaliseringsstruede personer

Ved en konstatering af bekymrende radikaliseret risikoadfærd vil arbejdsgruppen i samarbejde med Infohus Norddjurs og evt. Infohus Aarhus:

- Rådgive og vejlede om en passende forebyggende indsats, og/eller iværksætte specialiseret mentorforløb til forebyggelse af eller stoppe yderligere udvikling af radikaliseret risikoadfærd.
- Overveje en mentor, der evt. kan stilles til rådighed fra Infohus Aarhus mod betaling fra Norddjurs Kommune.
- Tilbyde rådgivning, vejledning og evt. exitprogram til potentielle eller hjemvendte frivillige, der har deltaget i internationale aktiviteter, der ikke er forankret i danske humanitære organisationer.
- Tilbyde forældre til radikaliserede eller radikaliseringsstruede unge rådgivning og sparring – f.eks. i form af forældrenetværk.
- Tilbyde gratis, målrettet rådgivning til voksne, hvis de henvender sig, fordi de er i risiko for at blive radikaliserede eller de ønsker hjælp til, at forlade et ekstremistisk miljø.

Mentorindsats

Fra foråret 2011 har der været mulighed for at tilbyde en mentor til personer, hvor der er bekymring for radikalisering. Ultimo april 2015 har der været igangsat 20 forløb i Aarhus Kommune, hvor en ung og dennes forældre (hvis vedkommende er under 18 år) har sagt ja tak til at få tilknyttet en mentor.

Fra efteråret 2011 startede et samarbejde med Aarhus Universitet Psykologisk Institut v/professor Preben Bertelsen, som via sit arbejde med begrebet tilværelsespsykologi har bidraget til kompetenceudvikling af mentorkorps. Hensigten er at implementere brugbare redskaber i arbejdet med de unge, som ofte mangler grundlæggende tilværelseskompetencer, hvilket kan være medvirkende til, at de fastholdes i ekstremistiske miljøer.

Hvis det vurderes, at et barn, en ung eller en voksen, er egnet til en mentor, benyttes Infohusets mentorkorps. Infohusets mentorkorps har den ekspertise og de kompetencer, der skal til for at løse opgaven. Arbejdsgruppen vil være mentorens kontaktperson i Norddjurs kommune.

Udbredelse af antiradikaliseringssindsatsen i Østjyllands Politikreds

I efteråret 2012 og foråret 2013 har der været dialogmøder i politikredsens 7 lokalråd samt oplæg for frontmedarbejdere i de kommuner, der ønskede det.

Herefter foregår der en løbende erfaringsudveksling via organiseringen i SSP Østjylland og Infohus netværket i Østjylland.

Økonomi

Det er gratis for Norddjurs Kommune at benytte sig af Infohus netværket og NFCE, mens det er Norddjurs Kommune, der skal afholde udgiften, hvis en mentor fra Infohuset i Aarhus tilknyttes et barn, en ung eller en voksen fra Norddjurs Kommune.

Kommunalbestyrelsen 17. november 2015

Rev. Plan godkendt i kommunalbestyrelsen 19. april 2016

Rev. Plan godkendt i Børne- og ungdomsudvalget 23. september 2021